

ע"פ 790/21 - מוחמד צלאח נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 790/21

לפני:

כבוד הנשיאה א' חיות

המערער:

מוחמד צלאח

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על החלטת בית משפט השלום בראשון לציון
מיום 3.2.2021 בת"פ 4145-09-20 אשר ניתנה על
ידי כבוד השופט ע' מיכלס

בשם המערער:

עו"ד אמיר נבון; עו"ד טל שובל; עו"ד נועם אשחר

פסק-דין

ערעור על החלטתו של בית משפט השלום בראשון לציון (השופט ע' מיכלס) מיום 3.2.2021 בת"פ 4145-09-20 שלא לפסול עצמו מלדון בעניינו של המערער.

1. ביום 2.9.2020 הוגש נגד המערער כתב אישום, אשר תוקן פעמיים מאז הגשתו, המייחס לו עבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. על-פי הנטען בכתב האישום, המערער שלח ממכשיר טלפון שברשותו למכשיר הטלפון של המתלונן, בין היתר, סרטון בו נצפית יד אווזת באקדח ויורה מספר כדורים לעבר משטח המונח על הקרקע. לצד כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המערער עד תום ההליכים, אשר התקבלה בהחלטתו של בית המשפט קמא מיום 3.11.2020 (מ"ת 4156-09-20; השופטת א' אורן).

עמוד 1

2. ביום 27.1.2021, לאחר שמסר המערער מענה לכתב האישום וכשבוע לפני המועד שנקבע לדיון ההוכחות הראשון, הגישה המשיבה בקשה לתיקון כתב האישום על דרך של הוספת קצין מעבדת דנ"א וביולוגיה כעד תביעה נוסף (להלן, בהתאמה: הבקשה לתיקון כתב האישום והמומחה). זאת, לצורך ביסוס טענתה כי קיימת התאמה בין פרופיל ה-DNA שהתקבל מחולצה שנתפסה בביתו של המערער לפרופיל ה-DNA שלו. עוד טענה המשיבה כי אין בהוספת המומחה כדי לפגוע בהגנת המערער, בין היתר נוכח "אי-הכחשת [המערער] את עצם לבישת החולצה באותו יום". לבקשה צורפה חוות הדעת מטעם המומחה (להלן: חוות הדעת).

3. ביום 31.1.2021 הגיש המערער את התנגדותו לבקשה לתיקון כתב האישום ובצדה ביקש את פסילת המותב. לטענת המערער, היחשפותו של המותב לחוות הדעת, וכן ל"תזה" של המשיבה שהובאה בגוף הבקשה - בטרם החל הליך שמיעת הראיות ומבלי שניתנה לו ההזדמנות לחקור את המומחה על חוות הדעת - "השחירה" אותו בפני בית המשפט באופן בלתי-הפיק, ובכך היא מקימה חשש ממשי למשוא פנים. בנוסף טען המערער כי חשיפה זו מהווה "שיבוש משמעותי ובלתי חוזר בתקינות ההליך, באופן הפוגע פגיעה אקוטית בזכותו של [המערער] להליך הוגן". המערער הוסיף וטען כי "התכלית היחידה האפשרית" שניתן לייחס להתנהלותה של המשיבה כאמור היא כוונתה לבקש מבית המשפט בעתיד להרשיעו גם בעבירות נשק שלא יוחסו לו בכתב האישום, ולשיטתו צירוף חוות הדעת לבקשה לתיקון כתב האישום - אף שהחומר שאליו נחשף בית המשפט "איננו הכרחי לצורך הוכחת העובדות המנויות בכתב האישום" - נועד "לקבע בתובנתו" של בית המשפט כי המערער הוא שירה בכלי הנשק או עמד ליד היורה.

4. המשיבה מצדה התנגדה לבקשת הפסלות וטענה, בין היתר, כי חוות הדעת צורפה לבקשה לתיקון כתב האישום בתום לב. ביום 2.2.2021 זימן המותב את הצדדים לדיון בנושא, אך כעולה מהחלטה שניתנה במהלכו, שמיעת טענות הצדדים הופסקה בשל התנהלותו של בא-כוח המערער.

5. על רקע האמור, בהחלטה שניתנה למחרת היום דחה בית המשפט את בקשת הפסלות. בהחלטתו הבהיר בית המשפט כי המשיבה אמנם טענה בשיקול הדעת בעת שצירפה את חוות הדעת המומחה כנספח לבקשה לתיקון כתב האישום, אך סבר כי אין בהיחשפותו למידע זה כדי לגבש "כל חשש למשוא פנים, לא כל שכן 'חשש ממשי'". זאת, שכן חוות הדעת "טרם הוגשה לבית המשפט על פי דיני הראיות, ומכאן שממילא אין לה משמעות ראייתית ולא ניתן לתת לה כל משקל". מכל מקום ציין בית המשפט כי שלב הצגת הראיות בהליך טרם החל, וכי הוא צפוי היה ממילא להיחשף לדבר קיומה של חוות הדעת "בשלב מוקדם של הדיון". עוד קבע המותב כי בשלב זה "אין ולא יכולה להיות לבית המשפט כל דעה בנוגע לאשמתו של [המערער]", והדגיש כי בהחלטתו זו אין כדי "להביע דעה או עמדה" בנוגע לטענות הצדדים לגבי חוות הדעת עצמה. לבסוף ציין בית המשפט כי אין ביכולתו לקבוע "ממצאים כלשהם" באשר לאשמתו של המערער בהתבסס על חוות הדעת, ומכאן שהיא אינה עולה לכדי "מסה קריטית" של ראיות שעשויה הייתה להצדיק את פסילתו.

6. מכאן הערעור דן, בו עומד המערער על טענתו כי היחשפות המותב לחוות הדעת ולמסקנת המשיבה ביחס אליה יש בה כדי לנעול את דעתו של בית המשפט לגביו, ובכך להקים חשש ממשי למשוא פנים ולפגוע בזכותו להליך הוגן. כמו כן, מעלה המערער טענות נגד האמור בחוות הדעת ושב וטוען כי בבסיס התנהלותה של המשיבה עומדת כוונה "נסתרת" לבקש מבית המשפט להרשיעו בעבירות שלא יוחסו לו בכתב האישום.

7. עיינתי בערעור על נספחיו, ובאתי לידי מסקנה כי דינו להידחות. כידוע, המבחן לפסלות שופט הוא קיומן של נסיבות אשר יש בהן כדי ליצור "חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט" (סעיף 77א(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: החוק)). כפי שנפסק, היחשפות בית המשפט לחומר ראיות בלתי קביל אין די בה כשלעצמה כדי להביא לפסילתו, ורק במקרים חריגים בהם נחשף המותב ל"מסה קריטית" של ראיות שאינן קבילות יש מקום להורות על פסילתו מלשבת בדין (ע"פ 160/21 גבאי נ' מדינת ישראל - אגף המכס, פסקה 7 (21.1.2021)). המקרה דנן אינו נמנה עם אותם מקרים חריגים. טענתו העיקרית של המערער היא כי חוות הדעת עלולה להטות את דעתו של בית המשפט בנוגע לעבירה שאינה מיוחסת לו בכתב האישום ושהוא סבור כי המשיבה עלולה לבקש את הרשעתו בעתיד בעבירה כזו בהסתמך על חוות-הדעת. המערער אף סבר בבקשת הפסלות כי החומר שאליו נחשף בית המשפט "איננו הכרחי לצורך הוכחת העובדות המנויות בכתב האישום", והוסיף והדגיש בערעורו כי "אין בראיות אלה ולא כלום בכדי לסבך [אותו], וכל זאת בעניין אשר איננו נוגע כלל לאישום כנגד[ו]". במילים אחרות, לטענת המערער עצמו אין מדובר בראיה שיש לה רלוונטיות לכתב האישום במתכונתו זו ומדובר לכל היותר, בהשערות והנחות באשר למהלך עתידי כלשהו מצד התביעה להוספת עבירה אשר אם תתווסף עשויה הראיה האמורה להיות רלוונטית לגביה. נסיבות אלה רחוקות עד מאד מן הנדרש לביסוס חשש ממשי למשוא פנים מצד המותב בניהול ההליך שמתקיים בפני בית המשפט, על פי סעיף 77א(א) לחוק, ודי בכך כדי לדחות את הערעור דנן.

כמו כן אציין כי מקובלים עליי הסבריו של בית המשפט קמא לפיהם מכל מקום החומר שאליו נחשף אינו עולה כדי "מסה קריטית" של ראיות שההיחשפות אליה מצדיקה את פסילתו מלדון בהליך. המותב אף הוסיף והבהיר בהחלטתו שלא גיבש כל דעה ביחס לאשמתו של המערער ובהינתן מכלול הטעמים הללו אינני סבורה כי קמה במקרה דנן עילה לפסילת המותב.

אשר על כן, הערעור נדחה.

ניתן היום, י"ב באדר התשפ"א (24.2.2021).

ה נ ש י א ה